

Romano hangos

13.

ROMSKÝ HLAS – ČTRNÁCTIDENÍK ROMŮ V ČESKÉ REPUBLICE

ROČNÍK 14 • ČÍSLO 2 • VYŠLO 23. DUBNA 2012

zprávy

CHANOV – Na Bílou sobotu velikonocní plánovali neonacisté z Dělnické strany sociální spravedlnosti pochod v tamním romském sídlišti. Desítky místních obyvatel staršího věku se oděly do oranžových vest a ať už v řadách dohlízející policie nebo v davech shromážděných Romů natolik vyvedly neonacisty z míry, že ti z Chanova už bez řeči vypochoďovali. Následovala hudební produkce a tancovačka.

I tak se dá vzdorovat provokativním pochodům neonacistů: pokojně a vtipně.

PRAHA – Ministerstvo práce a sociálních věcí oznámilo, že v březnu klesla míra nezaměstnanosti na 8,9 % oproti 9,2 % v únoru. To znamená, že o 16 505 lidí více mělo v březnu práci. I tak se počet nezaměstnaných pohybuje ve výši 525 180 lidí. Nejvyšší nezaměstnanost je zaznamenána v Jeseníku, a to ve výši 17,2 %. Příznivější výsledek se připisuje lepšímu počasí a možnosti zahájit sezonní stavební práce.

LIBEREC – Okresní soud vyloučil známou advokátku Kláru Samkovou z obhajoby obviněných mužů v kauze tzv. „mačetového útoku“, ke kterému došlo loni v srpnu v Novém Boru. Podle státní zástupkyně Lenky Bradáčové se Samková dostala do kolize mezi obhajobami – to znamená, že nemůže obhajovat klienty, kteří by mohli svědčit proti sobě. Samková takovou možnost nepřipouští a prohlašuje rozhodnutí státní zástupkyně za porušení lidských práv a práva obviněných na spravedlivý proces.

(www.romea.cz, kh)

Dikh le, more, ty veverky jsou už na tom s preferencema stejně jako my!

(Pozn.: Veverky – hovorový název pro právě se rozpadající stranu Víta Bárty zvanou Věci veřejné – VV)

Kresba: Erika Horváthová

Břeclaví otrásly mohutné protesty

BŘECLAV – V neděli 22. dubna zažila Břeclav početnou demonstraci za patnáctiletého chlapce, jehož minulou neděli zbili tři muži. Nejméně jeden z nich měl být Rom. Na shromáždění dorazilo 2000 lidí.

Akce měla vyvrcholit na náměstí TGM projevem pořadatelů z extremistického uskupení Dělnická mládež, zástupců Břeclavanů a také předsedy Dělnické strany sociální spravedlnosti T. Vandase.

Dav se ale rozdělil na dvě části a větší část bouřlivě diskutovala se starostou Oldřichem Ryšavým (ČSSD) na schodišti radnice. Setkání začalo před 13.00 u břeclovského hlavního nádraží. Lidé si do prů-

vodu přinesli i protiromská hesla „Radnice spí, cikán vraždí“ či „Zastavme cikánský teror“. Do ulic pak někteří vyrazili s pokřikem „Cikáni do práce!“. Za pár minut průvod dorazil na náměstí TGM, kde si většina všimla před radnicí starosty Ryšavého a obklopila ho. Ryšavý čelil výtkám, že je bezpečnostní situace ve městě špatná.

Vandas Ryšavému nabídl, aby šel na akci Dělnické mládeže na druhý konec náměstí, kde bylo dobré ozvučení. Starosta to ale odmítl. „S radikály a Vandasovci nechci mít nic společného“, řekl. Když pak příznivci Vandase oznámili, že začne jejich mítink, většina lidí zůstala nadále stát před radnicí.

Po krátkém Vandasově projevu bylo shromáždění radikálů ukončeno. Po rozpuštění akce se skupina asi 100 neonacistů vydala do Riegrovy ulice, kde bydlí Romové. Skupina policejních těžkoooděnců se jim ale postavila do cesty. Napadení chlapce se stalo minulou neděli 15. dubna u břeclovského Shopping centra. Trojice mužů jej prý požádala kolem 21 hod. o cigaretu. Když odpovídl, že nemá, brutálně jej zbili. Mladík přišel po útoku o ledvinu a má poškozená játra a slezinu. Po pachatelích pátrají kriminalisté. Útočníkům hrozí za ublížení na zdraví až deset let vězení. Břeclavští Romové tvrdí, že s útokem nemají nic společného. (www.romea.cz)

z obsahu

Vlado Oláh bude chybět

Karel Holomek vzpomíná na zakladatele Matice romské

strana 3

Mezinárodní den Romů – kdo všechno o něm ví?

Anketa o romském světovém svátku

strana 4

Pátek třináctého na bále

Jak to vypadalo na romském plesu

strana 5

Když se potká Karel Gott s Gondolánem

Romské vysílání Českého rozhlasu při takovém setkání nemohlo chybět

strana 6

Laura Lucie Vedeyová: Víc trestat rasismus i krádeže

Bydlí v Praze, do Čech přišli její předkové z Maďarska a Slovenska. Už od základní školy měla **Laura Lucie Vedeyová** kamarády tak půl na půl, Romy i Čechy. A oba světy ji provázely i v dalších letech. S dětstvím i školou si přece jen spojuje pár nepříjemných situací: „Ono vždycky se najde nějaký hlupák, kterému nesedíte jen proto, že vypadáte trochu jinak. Proto bylo někdy těžké najít si české přátele.“ Brzy se vše ale usadilo: „Ve třídě jsme byli celkem tři Romové a nemůžu říct, že bysme zažili nějaké výraznější konflikty mezi Čechy a Romy.“

Ani žádnou jazykovou bariéru Laura nakonec ve třídě řešit nemusela, spíš naopak. Mnohem vybroušenější než romštinu má češtinu. „Romsky občas doma mluvíme, ale spíš jen tak z legrace, protože romštinu nijak zvlášť dokonale neu-

míme,“ vysvětluje dívka, jejíž fotografie by směle mohly konkurovat některým známým tvářím ze světa modelingu.

Když se po základní škole Laura rozhodovala co dál, vybrala si střední obchodní školu – hlavně proto, že se na ni hlásila její nejlepší kamarádka. I zde potkala několik Romů. Teprve jako středoškolačka se setkala s něčím, co připomínalo diskriminaci. „No, nebylo to miřené přímo na mě, ale spíš na moje romské spolužačky. Naše třídní učitelka je ztrapňovala a ptala se jich před celou třídou, jestli si už byli rodiče vyžebrať dávky na úřadech,“ vzpomíná se znechucením. Studium jí to ale neotrávil, škola ji bavila, hlavně dějepis a matematika.

Otec Laury pracuje u Českých drah a matka je kosmetička. Rodiči

Pokračování na str. 7

zaznamenali jsme

BRUSEL – Česká republika má nejméně chudých v Evropě, jenom 14,4 %. To představuje asi 900 000 obyvatel. Hranicí je příjem menší než 112 000 korun na hlavu. Mnohé země EU mají mnohem víc chudých, i průměr chudoby EU je ve výši 23,4 %. Naše prvenství však stojí na velmi chatrných základech a může se v krátké době změnit k horšímu.

BRATISLAVA – Nový premiér Slovenska Robert Fico se nechal slyšet před studenty jedné z bratislavských vysokých škol, že bylo třeba omezit práva slovenských Romů. Jeho strana Směr sondovala, zda by jí to v Unii prošlo, a dostala varování, že v tom případě by se Slovensko ocitlo na černé listině. Nejvíce Ficovi vadí, že v romských obcích se rodí hodně Romů a že brzy nastane čas, pokud již nenastal, že Romové budou volit vlastní starosty a primátory.

PRAHA – Nejúčinnější zbraní proti zneužívání dávek se má stát tzv. veřejná služba. Veřejnou službu musí bezpodmínečně přijmout ti nezaměstnaní, kteří už dávno nejsou na podpoře v nezaměstnanosti (rozumí se na úřadu práce), ale ti, kteří jsou závislí na sociálních dávkách. Pokud by veřejnou službu odmítli, mohou jim být sociální dávky i podpora v nezaměstnanosti odebrány na půl roku. Podle údajů ze současnosti veřejnou službu vykonává více než 16 000 osob. Někteří úředníci tvrdí, že povinnost hlásit se v nezaměstnanosti na poštách má zabránit „černé“ zaměstnanosti při současném pobírání dávek.

MOST – Okresní soud vyloučil znalce na extremismus Ivo Svobodu z procesu proti trojici nacionalistů obžalovaných z propagace extremismu. Znalec svoji expertizu znehodnotil prohlášením, že jsou to „stupidní deprivovaná hovada, která neumějí jiným způsobem komunikovat“.

PRAHA – U příležitosti Dne holocaustu a hrdinství Jom ha-šoa a 70. výročí transportů českých a moravských Židů a Romů do nacistických ghet a koncentračních táborů bylo 18. dubna na náměstí Míru veřejné čtení jmen obětí. Akci organizoval Nadační fond obětem holocaustu a Institut tereziánské iniciativy.

(www.romea.cz, kh)

NOVÝ JIČÍN – Beseda o Romech v dnešním světě se uskutečnila v sobotu 24. března v čajovně Archa v Novém Jičíně za účasti romského i neromského publika. Zájemci si vyslechli, co všechno by měli vědět o romské problematice, kultuře, víře, hudbě, tradicích Romů.

Ochutnali tradiční romské speciality, připravené Irenou Kotlárovou z Nového Jičina. K nahlédnutí byly také fotky zachycující svět očima Romů. Závěrem se představilo pěvecké hudební seskupení AF-Romen v doprovodu sboru Cikne čhave. Zazněly tradiční romské lidové písně, nechyběla ani romská hymna Dželem dželem a další skladby v podání AF-Romen. (www.ambosmundos.cz). Jedno sólo si „stříhla“ Valentýna Pechová – svým jemným hlasem okouznila snad všechny a někteří měli slzy v očích.

Poděkování patří Pavlu Valovi a Monice za zapůjčení prostoru čajovny, AF-Romen, kteří se postarali o úžasný koncert, Ireně Kotlárové, jež připravila s láskou romské jídlo, členkám Cikne čhave, a každému, kdo přišel a udělal si čas. Další termín přednášek najdete na www.ciknechave.es-tranky.cz.

Veronika Kačová

Jaroslav Balvín věnoval výstavu zakladateli Matice romské

PRAHA – V pražském Domě národnostních menšin je k vidění výstava fotografií vysokoškolského pedagoga Jaroslava Balvína. Výstavu autor věnoval nedávno zemřelému romskému spisovateli Vladu Oláhovi. Podrobnosti zjišťoval Tomáš Bystrý.

Velkoformátové fotografie vznikaly v průběhu několika let. Většina byla pořízena na světovém romském festivalu Khamoro v Praze, jiné pak například ve východoslovenském Bardějově. Právě tam je s romskými řádovými sestrami zachycen na konferenci jedné mezinárodní katolické organizace i romský literát Vlado Oláh. Ostatně vernisáž byla věnována právě nedávno zesnulému šedesátitýřletému spisovateli. Teď mu jeho kamarád, muzikant Milan Šinky, hraje halgato, tedy pomalou romskou píseň, která se u Romů hraje především během smutečních událostí.

„Já jsem výstavu zpočátku nekomponoval pro Vladu Oláha. Jenže zemřel a já jsem byl poslední člověk, který ho viděl v nemocnici živého. Spal, budil jsem ho, přišel jsem si s ním ještě popovídat, ale nemohl jsem ho vzbudit. Řekl jsem si proto, že přijdu znovu za dvě hodiny a když jsem se vrátil, řekli mi, že už není mezi živými. Velmi mě to vzalo. Ale nikdo u něj mezitím nebyl. Já jsem byl opravdu poslední a bohužel jsem s ním už nemohl mluvit. Doufám, že cítil, že jsem tam byl, protože jsme byli velmi blízcí přátelé,“ vzpomíná na Vladu Oláha autor výstavy Jaroslav Balvín, vysokoškolský pedagog a někdejší referent pro národnostní menšiny na pražském magistrátu, který je autorem několika publikací o Romech.

„Už při prvních výstavách v Praze jsem na otázku, 'proč fotografuji Romy' odpovídal, 'protože je mám rád'. Tenkrát ta novinářka z toho

byla trochu užaslá, ale potom napsala titulek 'Fotografuji Romy, protože je mám rád'. Já je tak fotografuji, protože je tak vidím. Ne jako někteří novináři, kteří chtějí vidět jen špatné stránky. Vystavuji tedy hlavně Romy, ale nefotografuji jenom je, ale i ostatní národnostní menšiny. A tyto další fotografie budou vystaveny zde v Domě národnostních menšin na chodbách a na schodišti jako celek, ale až v další fázi.“

Ředitelé Domu národnostních menšin v Praze Jakuba Štědrone jsme se pak zeptali: Co říkáte na fotografie, které tu dneska jsou? „Mně se ty fotky moc líbí, dobře odrážejí romský temperament. Mně se vlastně vůbec líbí všechny ty fotky, jejich styl, hlavně portréty. To, že to jsou lidé při nějaké akci, při tanci, zpěvu, při hovoru.“

Zaznělo ve vysílání Čro v pořadu O Roma vakeren.

Obrazy Ferdinanda Kociho a tóny Horváthovy Paramisary potěšily

BRNO – Zázitek plný hudby a vynikajících obrazů zachycujících romský svět. Taková byla vernisáž obrazů výtvarníka Ferdinanda Kociho doprovázená hudebním vystoupením několika kapel ve čtvrtek 5. dubna v Muzeu romské kultury v Brně.

Slavnostního slova se nejdřív ujal muzea Jarmila Poláková, záštitu nad výstavou převzal brněnský primátor Roman Onderka.

Odpoledne mohli přátelé romského folkloru slyšet a vidět cimbálovou brněnskou kapelu Paramisara pod vedením primáše Milana

Horvátha. O taneční a pěveckou vložku se postaral novojičínský taneční soubor Cikne čhave. Cimbálové hudební seskupení zahrálo několik romských melodií. Nechyběla ani romská hymna Dželem dželem. Myslím si, že tahle píseň, která nás Romy spojuje, by neměla chybět na žádné romské akci. Po úspěšném vystoupení Paramisary se hudební program posunul do kavárny Beng, kde muzikanti předvedli další smrtí romských tónů. Rytmy romských melodií lákaly snad každého a v kavárně rázem bylo plno. Velký aplaus sklídily staré romské halgáty. Řekla

bych, že romské halgáty jsou snad kouzelné. Dokážou ve vás probudit nový cit, novou lásku i žal.

Hudební akce měla upozornit na díla romského výtvarníka Ferdinanda Kociho. Ta budou v Muzeu romské kultury k vidění do 22. září.

Ve večerních hodinách jsme se všichni rozloučili a s dobrým pocitem odešli do svých domovů. Poděkování patří všem, kdo se na této kulturní akci podíleli, společnými silami dokážeme vše možné.

Veronika Kačová

Vedoucí souboru Cikne Čhave, Nový Jičín.

Lukrecius Chang + Michaela Toráčová = Isabela, 27. 1.

KARVINÁ – Známy karvinský rapper Lukrecius Chang, jehož z několika příspěvků znají i čtenáři RH a který pomáhá distribuovat naše noviny na severní Moravě, se 27. ledna přesně ve 4:30 stal otcem dcery Isabely.

Na svět ji přivedla Lukreciova přítelkyně Michaela Toráčová. A jak Isabela přišla na svět? Měřila rovných 48 cm, vážila tři a půl kilogramu a byla naprosto v pořádku. Co na to Lukrecius Chang? „No, nečekal jsem, že se stanu otcem, ale když to přišlo, byla to změna, která mě velice potěšila. Mo-

mentálně si to užívám a snažím se co nejvíce pomáhat při výchově. Isabelku chci poctivě vychovávat a vést ji k herectví a zpěvu,“ říká k tomu Lukrecius.

Své dceři hodlá předat všechny své zkušenosti a naučit ji toho co nejvíc. „Dal jsem si za cíl, že z ní udělám hvězdu. Z celého srdce jí přeju, ať je zdravá a má se k světu,“ ujišťuje Chang.

A maminka Michaela k tomu říká: „Mé malé dceři přeji ze všeho nejvíc, ať je zdravá, šťastná a celý život ať má vedle sebe lidi, na které se může spolehnout.“ (red)

V Česku teprve nedávno zavedený romský svátek – 8. duben – si připomínají vesměs členové romských souborů, jejich rodiny a příbuzní, nezřídka na akcích převážují Neromové, kteří s Romy pracují. Místem většiny oslav bývá převážně Praha a Brno. Ani na 28. října Češi nijak zvlášť spontánně nevyvěšují vlaky v oknech a nejasají na náměstích, každoroční rituál v podzimní mlze obnáší většinou pár oficiálně položených věnců a škrobených projevů. Přesto člověka při Dni Romů napadne mnoho otázek:

Jaký má skutečný význam, proč si ho dosud připomíná tak málo Romů, do jaké míry jde o svátek zažitý, umělý, jak ho lépe propagovat nebo jaký mu dát přitažlivější obsah? Zeptali jsme se proto i vás:

Co pro vás znamená Den Romů?

Miroslav Patrik

Ekologický aktivista, předseda občanského sdružení Děti Země (www.detizeme.cz), Brno.

Každé společenství lidí má právo oslavovat své významné dny, ať je to nějaký důležitý veřejný čin, oslava něčeho podstatného. Takové dny podporují uvědomění si společných hodnot a názorů na život. Den Romů mě ale doposud míjel, a to věčně i mediálně, přestože se denodenně v blízkosti romské komunity v Brně pohybují. Je tedy ještě nutné asi hodně odpracovat na jeho propagaci. A prostě pořádat různě přitažlivé veřejné akce, které zaujmou i další části české společnosti. Jistě, je to samozřejmě náročné, ale ne nemožné. Když jsem na podzim roku 1991 u nás „rozjžděl“ Den bez aut, také nejspíš nikoho nenapadlo, že za deset let už to bude celoevropská akce. Takže radím vydržet a na Dni Romů stále pracovat. Pokud něčemu člověk věří, tak má jít za svým cílem! A tato akce si zaslouží, aby se stala životaschopnou.

Milan Elvis Gábor

Zpěvák přerovské skupiny Imperio.

Den Romů na mě trochu působí jako uměle vytvořený svátek. Ale pomalu se dostává do povědomí nás, samotných Romů. Bohužel ale vím z vlastní zkušenosti, že kdyby se některým Romům nepřipomnělo, že nějaký svátek máme, tak si toho asi ani nevšimnou. Myslím si, že bychom měli být na sebe trochu hrdější. A když už nějaký svátek máme, tak bychom ho měli určitě slavit. Je potřeba dělat větší osvětu a vysvětlovat více lidem, že Den Romů bude jednou významným svátkem. A to nejen našim, ale všech lidí dobré vůle. Když už ten svátek existuje, tak bysme ho měli slavit my Romové tak, jak to umíme: písní, tancem a dobrým jídlem a dobrou náladou. Prostě jak se naše svátky slaví...

Lukáš Lhořan

Soukromý nakladatel a publicista, dříve několik let aktivní v muslimské obci v Brně.

Bohužel kromě velmi sporadických zpráv v médiích se o Dni Romů člověk moc nedozví. Myslím, že vzhledem k počtu Romů v České republice je to tristní situace, neboť i mnozí Romové ten den ignorují. Možná by pomohlo, kdyby se více propagoval. Osobně mi tento den připomíná, že naše společnost není jednolitá, monokulturní útvar, ale pestrá směsice různých etnik a kultur.

Jan Mišurec

Předseda Občanského sdružení pomoci a porozumění.

Myslím si, že Mezinárodní den Romů je dnem velmi významným. Alespoň jednou v roce se dává veřejně najevo, že Romové jsou lidé, kteří si zaslouží úctu a mohou být hrdí na své rodiče, příbuzné a na vše, co se jejich života, hodnot a tradic týká. Romové, kteří po mnoho let zažívali jen příkoří, rasismus a každodenní ponižování, si svůj svátek zaslouží. Mělo by se uskutečňovat jen víc koncertů, výstav a besed, aby se veřejnost dozvěděla víc o jejich životě. A jelikož se v mnoha romských rodinách vaří jako v pětihvězdičkovém hotelu, měla by se na akcích podávat i romská jídla, aby veřejnost opustila zažitá klišé a změnila názor na Romy – s plným žaludkem to jde totiž lépe. Bohužel lidé bývají unaveni každodenními starostmi, mají málo peněz a mnohdy se jim ani oslavovat nechce a případně jim to zbytečné, ale tento svátek oslavuje všechny bez rozdílu. Přejí všem jen to nejlepší.

Jiří Gottvald

Fotograf, Brno.

Národ, kterému Bůh dal ty nejkrásnější ženy, nejlepší hudebníky, tanečníky a cirkusáky, může oslavit svou existenci docela jinak. Mimochodem, gádžové nemají žádný mezinárodní den a vůbec mi to nechybí.

(pp)

Chcete přispívat na naše anketní a tematické stránky?

Ozvěte se na pecinkapavel@seznam.cz nebo rhangos@volny.cz

Raději soustavnou práci každý den, nejen nárazové kampaně

Významné dny v kalednáři slouží k podtržení důležitosti příslušné problematiky (viz v lednu Den památky obětí holocaustu nebo v prosinci Den lidských práv). S tím souvisí i mediální propagace takového dne a zejména u méně známých významných dní pak osvěta mezi lidmi. Takový den nemůže být umělý, pokud problém, který odráží, je reálný. Otázkou je, jak takový svátek uchopit.

Konkrétně Mezinárodní den Romů zná u nás myslím málokdo, přestože problematika romské minority bývá mezi lidmi často skloňovaná. Dokonce bych řekl, že není příliš zažitý ani mezi samotnými Romy. Přitom jeho význam pro šíření znalosti romské problematiky směřem k většinové společnosti a pro sebeuvědomění Romů samotných by mohl být velký.

Když jsem se ve svém okolí na tento den poptal, ani jeden člověk například netušil, že se tento svátek váže na vznik IRU (International Romani Union) před 40 lety, a ani netušil, co tato organizace dělá a co dokázala. Přestože v EU žije kolem 10 milionů Romů a i v ČR žije více než čtvrt milionu romských spoluobčanů, často

i vzdělání lidé znají spíše různé „chýry“ než skutečná fakta. Tipnul bych si, že kromě studentů romistiky je to pro většinu dost exotické a okrajové téma. Nárazové kampaně 8. dubna to asi nezachrání – i když nějaký ten seminář či kulturní festival určitě neuškodí.

Den Romů bychom měli nejen slavit, ale aktivněji naplňovat jeho smysl i v dny nesváteční. Začneme tou neznalostí, která může sama o sobě posilovat problém. Žijí v ní různá populistická a xenofobní uskupení, která bohužel v současných zmátcích posilují na západ i na východ od nás a zhoršit se to může i u nás. Osvěta představuje první

krok. Samozřejmě například takové otázky romské slovesnosti asi budou spíše pro užší okruh lidí, ale dejme tomu otázka lidskoprávního rámce pro život Romů na území EU a ČR už by měla být v zájmu opravdu každého. Copak kvalita života našich romských spoluobčanů nesouvisí s kvalitou života nás všech? Sociální rasismus se snadno z romské populace může i v ČR přenést na další skupiny.

Pak to chce především soustavnou práci – a to nejen ve věci života Romů samotných, ale ve spojení s politikami, které v této věci jsou nejdůležitější (vzdělání, nabídka práce a soužití v obci).

Podle posledního průzkumu CVVM má s Romy problém 78 % Čechů – pěstovat si tento hloupý anticiganismus není ale řešením. Tím je reálná sociální práce v podmínkách stabilizace společnosti. Házet současné problémy na tzv. nepřizpůsobivé je laciné. Pokud se v pokračující krizi stanou sociálně slabí včetně Romů hromosvodem na různé deprivace, zvednou se stavidla ještě k něčemu horšímu.

Jiří Dolejš

Parlamentní poslanec za KSČM, Praha.

Blecha je dům, kožich je srdce

Den Romů vnímám jako oslavu života, pohybu a především srdce. Tenhle proud prostě čiré radosti z lidského bytí, poslušnost k Bohu a k rodině, jakási vidina – pocit mlhavé dobrodružné nekonečné cesty a vše naplňující nádhery. To je pro mě obraz lidské duše. Chtěla bych říct všem, kteří tak cítí, tak už vykroče a naplno proměňte svůj sen, který máte v duši, v sebe sama, staňte se jím, buďte takoví, konejte tak, myslíte a žijte...

Jsou tu většinou ti, kteří dostanou miniporci těchto emocí a moudra v podobě romských příběhů a písní. Vyjadřovat se pouze srdcem, tak abych myslal a konal pro dobro svoje i těch druhých, nám všem ale evidentně jde dost ztuhla. Co se s vámi, lidi, děje?

Mnohdy máme pochyby, ale děláme to dál, dál se vyjadřujeme rozumem, bouřlivými neuspořádanými city, převážně ale žijeme svůj život podle diktátu „toho chytřejšího“: táty, kamaráda, manžela, prezidenta apod. Máme státní volby – státní mozky, které nás vedou. Žijeme v ILUZI – nenalezli jsme, a tudíž neshledali jsme ZCELA důvěryhodným a dobrým ani sami sebe, ani souseda. Jak můžeme dát důvěru někomu „cizímu“, někomu jinému svěřit své blaho, svůj život?

Žijeme podle DIKTÁTU rozumu někoho jiného – zcela dobrovolně. Celý tenhle systém tím spoluvytváříme.

Bez srdce kráčíte z vlastního rozhodnutí cestou omezeného mozku, která nám kdysi byla dána možná jen pro přežití. Můžete to také změnit, a to je na celém životě to nejkrásnější. Dojít na místo, odkud můžete uplatnit svou volbu – to je pravá svoboda volby, udělat to, co chci já – budu-li svým přáním plně potěšen a také plně prospěšný, neublíživí ostatním. Pak v takovém ovzduší nemůže být naprosto nic škodlivého, vidíte?

Bez srdce kráčíte z vlastního rozhodnutí cestou omezeného mozku, která nám kdysi byla dána možná jen pro přežití. Můžete to také změnit, a to je na celém životě to nejkrásnější. Dojít na místo, odkud můžete uplatnit svou volbu – to je pravá svoboda volby, udělat to, co chci já – budu-li svým přáním plně potěšen a také plně prospěšný, neublíživí ostatním. Pak v takovém ovzduší nemůže být naprosto nic škodlivého, vidíte?

Ne oslavou, ale samotnou Důvěrou, Vzájemností a Láskou, tím nechť se stane Den Romů. A ten ať se pak vzápětí promění v čistý nový proud života, který nás posune od hledání blechy v kožichu, přičemž blecha je váš dům, zahrada i vaši milí, a kožich, ten je vaším srdcem.

Iveta Kováčová

Zpěvačka, moderátorka, Praha.

Propagovat, propagovat...

Pro mě osobně je to svátek, který stojí za povšimnutí a jeho hodnota je umocněna neutěšeným postavením Romů v české společnosti. Proto ho považuji za důležitý. Pro mě

osobně pak představuje příležitost setkat se s přátelskými lidmi. Moje první účast na Mezinárodním dni Romů byla navíc spojena s nepoznaným pocitem, kdy jsem se najednou ocitla na „druhé straně“ – jako bílá menšina vprostřed romské většiny. Bylo by fajn, kdyby si to každý zažil...

Význam svátku spočívá v tom, že skupina lidí, jež mají něco společného (ať už se za tím pro každého skrývá cokoli – od rodinných vazeb přes kulturu, tradice, historii až po zábavu či pocit sounáležitosti), se může potkat, poznat a slavit. A to i společně s těmi, kteří jsou součástí skupiny čistě jen skrze svůj zájem, sympatie a přátelský postoj.

Význam má svátek i pro majoritu, protože je dobré, když se média věnují minoritám i skrze příjemné události.

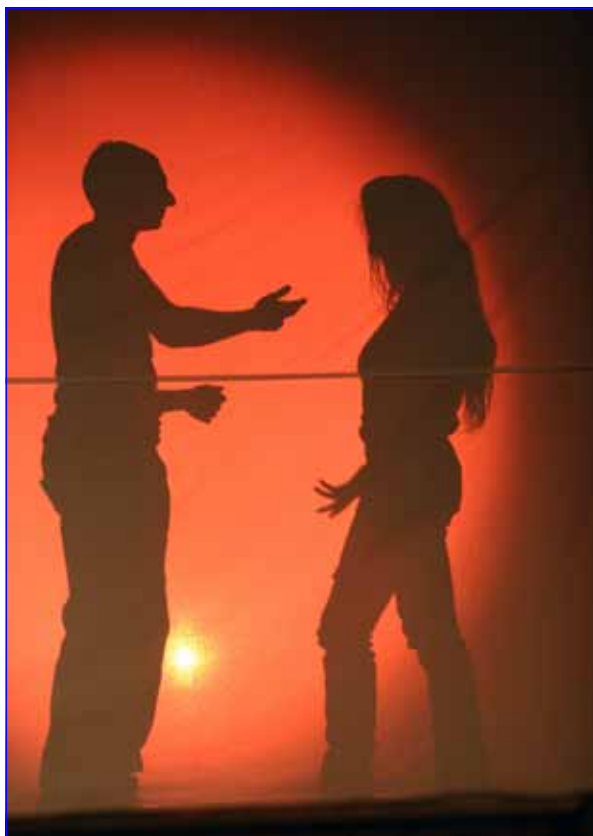
Den Romů jsem dosud nevnímala tak, že by se ho účastnilo málo lidí. O tom, jak je svátek propagován, příliš nevím, v IQ Roma servis o tom samozřejmě víme a máme tento svátek v povědomí stejně jako Mezinárodní den žen.

Takže... propagovat, propagovat, propagovat, ať zájem nadále roste a povědomí o něm se šíří, protože jeho význam je třeba ocenit Romy a sympatizanty, pochopit a přijmout pak všemi ostatními.

Renata Haráková

Terénní pracovnice sdružení IQ Roma servis, Brno (www.iqrs.cz).

Pátek třináctého na romském bálu na Musilce v Brně

BRNO – Kromě oficiální oslavy Dne Romů 8. dubna připravilo Společenství Romů na Moravě, sdružení Drom, IQ Roma servis, sdružení Ratolest aj. k tomuto svátku ještě romský ples. A to na pátek 13. dubna. Do brněnského klubu Omega na Musilově ulici dorazilo večer kolem dvou stovek zájemců, převážně Romů. Přišli si poslechnout a zatančit do rytmů kapel a skupin Epaš, Piroš rouža a Merci, vystoupení si pro ně připravil i divadelní soubor Bengore. Akci moderovaly mimo jiné Lucie Sharrii Oračková a Ivona Parčiová. Poděkování patří organizátorům, za noviny pak speciálně Jiřímu Gottvaldovi, který celou akci pro RH i mnoho dalších lidí nafotil.

Foto: Jiří Gottvald (pp)

Gott s Gondolánem vzpomínají na společná vystoupení

Mnohonásobný Zlatý slavík Karel Gott bude v České televizi moderovat vlastní televizní pořad. Nejen o tom, ale i o spolupráci a krásných vzpomínkách si s ním a s Antonínem Gondolánem povídala ve studiu Ivetta Demeterová.

Bylo to velmi příjemné setkání. Oba pánové mi dokonce společně zazpívali píseň Duj, duj. Zeptala jsem jich, kdy naposledy spolu spolupracovali, kdy naposledy se setkali na pódiu.

Gott: „To byla radost! Ani ne tak ‚spolupráce‘, jako ‚spoluradost‘. Když se Věra vrátila po dlouhé době z Austrálie, tak jste udělali takový jam session v Redutě, na který jste mě pozvali. To byla ta radost, o které mluvím. Pak jste mě pozvali na jeviště, s čímž jsem nepočítal. Zeptali jste se ‚co si dáme?‘ a já řekl ‚pojďme si dát třeba Fly me to the moon‘, což jste samozřejmě znali. Velká radost a naše poslední setkání. Poprvé ale byl, ještě před Semaforem a před divadlem Apollo, cyklus malých koncertů v městských divadlech, jakási osvěta o jazzu. Napsal to Ivan Štědrý. Píseň Cotton fields in Louisiana, se kterou jsem já vstupoval na jeviště, začíná basovým grifem (oba pánové notují). No a já jsem k tomu pak měl zpívat: ‚When I was a little baby, my mama would rock me in the cradle...‘. A hned v tom mém vstupu Toníkovi praskla struna! Takže na to samozřejmě nemůžu zapomenout.“

Gondolán: „Já jsem překvapený, co si Karel všechno pamatuje. Já mám zafixované, že jsme se sešli na jevišti ve společnosti s Rudou Roklem, Jirkou Kyselkou a dalšími lidmi v Semafore, s Ferdou Havlíkem, samozřejmě. To si vybavuji velmi dobře. A ještě víc si pamatuji na městskou knihovnu, s divadlem Apollo...“

Gott: „Nešpory se ta hra jmenovala.“

Gondolán: „Ano.“

Gott: „Některé ty věci se nedají zapomenout. Já, když na tebe ve společnosti přijde řeč, což se stává dost často, ale opravdu jen v pozitivním, věř tomu (smích)! Jednou, až budu psát knihu o tom, jak to opravdu všechno bylo, tak Toníkovi bude patřit velmi dlouhá kapitola. Mohl bych mluvit o spoustě věcí, které si pamatujeme, má to ale nevýhodu v tom, že devadesát procent příběhů se nedá vyprávět do média!“

Vy jste, pane Gotte, v úvodu říkal, že to nebyla ‚spolupráce‘, ale ‚spoluradost‘. Když jsem porovnávala znamení Bližence a Raka, tak by je mělo spojoval duchovní pouto a jejich spolupráce by měla být založena na přátelství a porozumění. Dá se takto charakterizovat i váš vztah?

Gondolán: „Byla to především radost. Nikdy jsme takto nepřemýšleli. Kdykoliv se s Karlem sejdem, dnes pochopitelně s větším odstupem, máme si vždy co vyprávět a je to vždy velmi příjemné.“

Gott: „Já musím zdůraznit, že bez Toníka bych nepoznal, jak proniknout chápáním a vnímáním cikánských písní. S velkým úspěchem jsme bodovali s písněmi, které jsi mě naučil.“

Například Duj duj?
(Oba zpívají první sloku v romštině.)

Gott: „A druhá sloka začala Hin man rakli – což už je tak trochu Indie, že?“

Hin man rakli znamená, že máte nějakou paní, ženu.

Gott: „To bylo tolik radosti! Tenkrát jsme jeli autobusem na zájezd a přitom jsme se bavili tím, že jsme zpívali cikánské písně. Zpíval jsem je dokonce i v Las Vegas, což pro mě otevřelo zase novou hudební dimenzi.“

Jak vnímáte současnou romskou muziku? Myslíte si, že má místo v současné hudbě? Zúčastnil jste se nejmenovaných soutěží, kde jste se setkal s romskými zpěváky, například s Monikou Bagárovou, nebo určitě znáte Gypsyho.cz. Jak na vás působí?

Gott: „S Gypsym jsem se v poslední době často viděl, protože pro mě bude něco psát. Slyšel jsem, ale jenom z doslechu, že i Toník pro mě něco připravuje.“

Gondolán: „Především chystáme koncert v Lucerně, 22. října, a plánujeme, že bys mohl být mým hostem a něco se mnou zazpívat. A já už vím co! (notuje) Prší prší, len sa leje...“

Posloucháte romskou muziku?

Gott: „No jistě!“

Ale mimo pana Gondolána!

Gott: „Ano. Mimo Tonička poslouchám třeba Věru a její album.“

Gondolán: „Velice rád ji poslouchám od dobrých hudebníků, třeba maďarských, a přiznám se, že z toho i čerpám. Lépe se mi ale zpívá v české verzi. V textu je myšlenka, je to trochu obohacené, například ‚slepice se v kotli vaří, řekni, komu se tak daří‘. To jsou zkrátka rýmy, které se dobře zpívají a jsou srozumitelné jak pro jednu vrstvu, tak i pro druhou. Kdyby se zpívalo jenom romsky, tak by 85 % publika nerozumělo.“

Pane Gotte, vy jste renesanční osobnost, a když jste vstoupil na půdu rozhlasu, stali jsme se vlastně kolegy. Vy moderujete svůj pořad, který nese název...

Gott: „Zpátky si dám tenhle film. Na Dvojce Českého rozhlasu, každou sobotu v devět hodin, v neděli je opakování.“

Gondolán: „Krásné!“

Pořad jsem poslouchala a moc se mi líbil.

Gondolán: „Já to poslouchám a jsem úplně nadšený.“

Gott: „Ano?“

Gondolán: „Doopravdy. Musím říct, že úplně jinak zní, i mluví jinak. Moderuje tak, že i posluchač, který není hudebníkem, ho bude poslouchat, protože je to jinak podáno. Podstatou je hezká muzika a tím pádem se k tomu člověk vyjadřuje úplně jinak, než když se to bere po odborné stránce. Já tyhle odborné věci moc neberu. Buď je to hezké a hezky se to poslouchá.“

Gott: „Já jsem právě chtěl pravý opak, aby to nebylo jako přednáška, ale jako vyprávění zpěváka, který s těmi lidmi něco prožil. Většinou jsou to autoři nebo někdo, s kým jsem se někdy setkal a můžu proto o něm vyprávět.“

A co vám moderování přineslo do života?

Gott: „Já chtěl moderovat už v době, když mi bylo 26, 27 let. I mí přátelé mi tehdy říkali ‚hele, ty nás tak rád doma pořád obtěžuješ s deskama‘. Doslova jsem lidi otravoval! Tohle si musíš poslechnout!“

Gondolán: „Na to si také vzpomínám!“ (Směje se.)

Gott: „A pak říkali, že musím počítat s tím, že až mi bude 30, tak že už nebudu moc zpívat, že mě ženské publikum rychle vymění za nového idola, přijdou čerství a dynamičtí kluci a já že budu muset se zpíváním skončit. No a tehdy jsem skutečně vážně přemýšlel o tom, že bych pracoval v rozhlasu. Mělo to ale malý zádrhel. V době, když mi bylo třicet, bych jen těžko mohl pouštět to, co dnes rád pouštím. To by mi řekli: ‚Toho anglického zpěváka tam, chlapče, pustit nemůžeš. Maximálně jednu, pak to vyvaž našimi a sovětskými autory.‘ Zajímavé bylo, že Itálie, Francie jim nevadily.“

Takže je vlastně dobře, že jste se dostal k mikrofonu až v této době.

Gott: „Ano.“

Vy ale nemáte jen pořad v rozhlasu, připravujete i novinku pro televizi. Půjde o vaši hodinovou relaci s názvem Kávu si osladím, pojmenované podle jedné z vašich písní.

Gott: „To bude jenom jednorázová show, ne na pokračování. Protože v případě, že by to mělo nečekaný úspěch, dalo by se uvažovat o tom, že bych si zval hosty. Bylo by krásné, kdybych pomáhal zpěvákům, představoval je.“

Že byste jim trochu ulehčil cestu?

Gott: „No to zase nevím. Tak nafoukaný nejsem, že bych měl pocit, že bych jim mohl něco ulehčit. Ale ti, kteří soutěžili a dostali se do finále a buďto zvítězili a není o nich slyšet, anebo vypadli, podle mého názoru příliš brzy, ty bych rád prezentoval. Rád bych si s nimi povídal nebo si s nimi i zazpíval duet.“

Zaznělo ve vysílání Čro v pořadu O Roma vakeren.

Tomáš Kačo, mladý romský klavírista, aranžér a zpěvák

Teď vám představíme Tomáše Kaču, který třetím rokem studuje klasický klavír na pražské HAMU. Rodák z moravského Nového Jičína už ve svých triadvaceti letech zaranžoval pro smyčcový kvartet celé album. A jeho velkým přáním je, aby se děti na základních uměleckých školách učily vedle klasiky také romskou hudbu. Natačel s ním Tomáš Bystrý.

Klavírista, hudební aranžér, skladatel, zpěvák. Co je vám, Tomáši, nejbližší?

Klavírista. Za zpěváka se já osobně moc nepovažuji.

V současné době studujete klasický klavír na pražské HAMU. Letos budete obhajovat bakalářskou práci. Kolik času vám zabírá studium na HAMU při těch všech aktivitách, které máte?

Podstatnou část mého času zabírá klavír, je to spojeno s cvičením na tento nástroj. Samotné studium není moc náročné, myslím tím časově. Nemusím být ve škole každý

den. Nedá se říct, že bych měl hodně předmětů. Je to spíš založeno na individualitě. Člověk sám se musí přinutit k tomu, aby cvičil. Zaměřeno je to čistě jenom na procvičování hry.

Už několik let spolupracujete nebo jste spolupracoval s romskou zpěvačkou Idou Kelarovou, která se kromě jiného věnuje i talentované romské mládeži. Ostatně právě i s Idou Kelarovou a se Škampovým kvartetem jste natočil poměrně úspěšné album Romská balada.

Vy se v něm představujete jako hudební aranžér, klavírista a zpěvák. Bylo natočení onoho alba právě tím momentem, kdy jste si řekl: „Ano, tady začíná moje kariéra.“

Něco na tom asi bude. Jakmile jsem totiž dostal od paní Kelarové tento úkol, ucítil jsem strašnou zodpovědnost, protože jsem věděl, že když to vyjde, budou to lidé poslouchat. A navíc Škampovo kvarteto má už své jméno. Byla to tedy pro mě strašná zodpovědnost.

Věnuju se především klavíru, nevěnuju se skladbě. Byla to tedy první věc, kterou jsem aranžoval a psal pro smyčcový kvartet.

Kolik vám bylo?

Je to, mám dojem, už dva roky staré. Takže triadvacet. Dlouho jsem přemýšlel o tom, jestli do toho vůbec půjdu, jestli si natolik věřím. Nevěřil jsem si. Strašně dlouho jsem nevěřil tomu, že to zvládnu. Ida mě podržela. Věřila mi od začátku. Nakonec to tedy dopadlo tak, jak to dopadlo.

Skládáte často písničky?

Musím říct, že teď ano. Skládám teď docela často.

Jsou romské? O čem jsou?

Ano, romské. Tak různě. O lásce. Asi většinou o lásce.

Právě i jedna z těch, které jste složil pro album Romská balada, je o lásce. Jmenuje se Bares tut kamav, v překladu Moc tě miluji. Jak vznikala tahle písnička?

Pamatuji si přesně, jak vznikla. Začátek téhle skladby jsem složil v rakouském Linci. Byl jsem tam s paní Kelarovou a s panem Duždou na nějakém workshopu. Pak jsem ji dodělal v Praze na koleji. Složil jsem ji pro jednu dívku, do které jsem byl strašně zamilovaný. Tak to tedy vzniklo.

Čili to se skládá potom samo...

Skládá se to samo, to je jasné.

Co je tou nejvyšší metou, které byste chtěl dosáhnout?

Mým životním cílem je dotáhnout romskou hudbu na vyšší úroveň, než na jaké je teď. Dnes hrají děti na základní umělecké škole Smetanu, české tance nebo různé jiné skladby. Chtěl bych, aby se za nějakých pár let na základní hudební škole hrály romské tance.

Zaznělo ve vysílání Čro v pořadu O Roma vakeren.

Laura Lucie Vedeyová: Víc trestat rasismus i krádeže

Dokončení ze str. 1

na nepatří k těm početným jako u většiny Romů, Laura má jen jednu sestru. „Bohužel se nestýkáme, je starší a bydlí s otcem,“ vysvětluje.

Jaké má Laura záliby? Asi nikoho nepřekvapí, že focení, a to oboustranně. Ráda se nechá fotit a sama taky ráda vezme fotoaparát do ruky. „Jo, nějaké nabídky na focení jsem už měla,“ říká jakoby nic, ale série fotek na jejím facebooku ukazuje, že těch dokončených nabídek bylo asi víc a že nefotili žádní hochštapleři.

Co se týče hudebních stylů, dává mladá Romka přednost před romskou klasikou hlavně americkým interpretům. Na otázku, jestli nemá někdy pocit, že romské soubory jakoby často stály na místě a svůj repertoár jen opakovaly, přikyvuje: „Ano, souhlasím, zdá se mi někdy, že všechny ty romské písně a tance a jiné věci se nemění.“

Čte dívčí časopisy, které jsou běžné k máni, v žádném romském souboru nepůsobí. „No, rozhodně mi je blíž hip hop než techno,“ říká zásadově. Na diskotékách bychom Lauru mohli spatřit velice často, a to v pražských klubech Radost, Duplex nebo Zlatý strom. Jak říká, tam ale neměla nikdy potíže, nikdo ji neurážel kvůli etnickým rozdílům.

„Je zbytečné dělat speciální časopis pro romské dívky, máme stejné zájmy jako české a jiné dívky, tak proč vytvářet speciální časopis jen pro nás?“ reaguje trochu udiveně na otázku, jestli by se podle ní hodil pro mladé Romky nějaký jiný časopis, který se dnes nevyskytuje.

Časem by Laura ráda založila rodinu, uvažuje o dvou dětech.

Předtím by ale toho ráda co nejvíce procestovala, hlavně tam, kde pálí slunce. „Hmm, no Egypt, Mexiko a taky bych chtěl vidět New York,“ vypočítává nahlas...

Váží si těch osobností, které nezapomínají při svojí slávě na ostatní. Například? „Třeba Angelina Jolie, protože pomáhá opuštěným dětem a nemocným lidem po celém světě. Z Romů to bude asi zpěvák Rytmus, protože i když ho hodně lidí nemá rádo, ukázal, že i obyčejný Rom něco dokáže a že může být vzorem nejen pro Romy, ale i pro Čechy a Slováky. Myslím si, že hodně pro Romy udělal Vojtěch Lavička,“ vypočítává.

Laura říká, že se ráda o někoho stará, její dětský sen byl stát se zvěrolékařkou. „Ale taky by mě bavilo pracovat s dětmi,“ směje se. Zatím zkoušela dělat servírku. Nejde podle ní o špatnou práci, ale nechtěla by to dělat jako stálé zaměstnání.

„Vyhovuje mi české prostředí, ale i to romské – prostě pokud jsem ve slušné společnosti, tak na národnosti nezáleží. Nemám nic proti romským tradicím, ale už tu žijeme spoustu let, takže preferuju víc ty české,“ objasňuje pražská Romka.

Rozdíl mezi českou a romskou rodinou tolik nepozoruje: „Vidím tam víc podobností, ale je pravda, že Romka většinou zůstává v domácnosti a stará se o děti, o obživu se stará manžel, kdežto v české rodině pracují oba.“

Lauře se ale moc nelíbí to dělení na „gádže“ a Romy nebo černé a bílé: „Jsme přeci lidi a jediný rozdíl je, že někdo je tmavší, někdo světlejší. Bylo by asi nejlepší a hodně by se změnilo, kdyby Romové dostali podobné pracovní nabídky jako Češi. Pokud nemají vzdělání, tak by měli mít právo udělat si rekvalifikační kurzy.“

Proto, aby se zlepšila situace mezi Romy a Čechy, zvýšila by Laura tresty za rasistické činy, ale taky za krádeže. „Vina je na obou stranách a už to začíná být nesnesitelné. Proto bych si přála, aby se lidi spolu naučili žít tak, jak to funguje i v jiných zemích,“ zakončuje dívka, jejíž fotky si každý snadno zapamatuje...

Ptal se Pavel Pečínka

Muzeum romské kultury

Bratislavská 67, 602 00 Brno, tel.: 545 571 798

e-mail: media@rommuz.cz, www.rommuz.cz

MHD: tram. 2, 4, 9, zast. Tkalcovská, tram. 3, 5, 11, zast. Dětská nemocnice

Program na květen 2012

OTEVÍRACÍ DOBA V NEDĚLI PRODLOUŽENA DO 18⁰⁰ (poslední vstup v 17¹⁵)

Stálá expozice: Příběh Romů

Stálá expozice představuje příběh Romů ve světových dějinách. Na historické ose ukazuje kulturu Romů i změny v jejich způsobu života od Indie po dnešek. **NOVĚ OTEVŘENO!**

Ferdinand Koci. Strípky z tvorby romského výtvarníka

Výstava děl malíře a výtvarníka albánského původu žijícího v Anglii. Výstava je součástí evropského projektu R.I.C.E. 6. 4.–22. 9.

Lačo lav sar maro / Dobré slovo je jako chleba

Romští autoři ve fotografiích Lukáše Houdka. Série černobílých portrétů představuje méně známou součást českého a slovenského literárního kontextu – tvorbu Romů. Fotografie vznikly v rámci cyklu Šukar laviben le Romendar (Romové píší...) pod záštitou občanského sdružení ROMEA. 16. 3.–27. 5.

Romano suno – Romský sen. Básně, povídky a obrázky

Na velkoformátových panelech se představuje to nejlepší ze soutěže mladých romských talentů, kterou od roku 1997 pořádá Nová škola o. p. s. 16. 3.–27. 5.

Oliver v. Mengersen: Romové a Sintové v Německu. Historie a současnost

Přednáška z cyklu Kdo jsou Romové? Oliver v. Mengersen působí od roku 1998 v Dokumentačním centru německých Sintů a Romů v Heidelbergu a je akademickým pracovníkem katedry historie na Univerzitě

v Heidelbergu. Ve své přednášce se zaměří na dějiny Sintů a Romů od jejich příchodu na německé území v 15. století, popíše jejich první přijetí ve středověké společnosti a následně pronásledování v období novověku. Speciální pozornost bude věnována dějinám 20. století, které jsou právě v Německu spojeny s počátkem nacistického pokusu o vyhlazení Romů a Sintů v celé Evropě. Přednáška proběhne v německém jazyce, bude tlumočena do češtiny. 22. 5. v 17⁰⁰ Filozofická fakulta MU v Brně, Arne Nováka 1, Brno

MUZEJNÍ NOC V MUZEU ROMSKÉ KULTURY

19. 5. 2012

Muzejní dvůr:

18⁰⁰–20³⁰ • Ukázka kovářského řemesla v podání slovenského kováře Ivana Šarközyho
20⁵⁰ • Bengore. Amatérské divadlo občanského sdružení IQ Roma servis

Knihovna:

18¹⁵–19¹⁵ • Amare čhavenge – Naším dětem
Jazykové a literární hrátky pro děti i dospělé s romským spisovatelem Emilem Cinou, autorem mnoha říkanek a krátkých povídek

Dětský ateliér:

19¹⁵–20¹⁵ • Workshop s designérkou Nicole Taubinger

Prostranství před Muzeem romské kultury:

19¹⁰–20⁴⁰ • Koncert Antonína Gondolána a jeho kapely
21¹⁰ • Princezna Tma. Divadlo Líšeň

Otevírací doba • po a so zavřeno • út–pá 10–18, poslední vstup 17¹⁵ • ne 10–18, poslední vstup 17¹⁵

Chystá se akce na brněnském Cejlu, GHETTOFEST, festival pro všechny!

Koncerty, tanec, divadlo, pouliční bazar i akrobatický workshop pro děti. To vše přinese do ulic lokality okolo Bratislavské v Brně festival Ghettofest. 2. června, pro všechny a zdarma. Nenechte se zmýlit názvem Ghettofest. Cílem festivalu není ukázat, jak to vypadá v ghettu. Naopak. Upozornit na tuto lokalitu, na to, co ji a lidi, kteří v ní žijí, trápí. Jaká je budoucnost bydlení v lokalitě? Jak docílit toho, aby v ní vyrostly prostory pro děti, parky nebo hřiště? Jak zajistit odpadkové koše a jak místo, ve kterém

žijeme, změnit a zlepšit? Pro nás a naše děti. Také na tyto otázky budeme hledat odpovědi. Pro všechny obyvatele chystáme koncertní pódium a kapely jako Gulo čar, Čokovoko nebo Čankišou. V ulicích se bude hrát divadlo, tančit a taky diskutovat. Zváni jsou všichni, kteří v lokalitě bydlí. V dalších číslech Romano hangos budeme přinášet nové informace o chystaném festivalu, máme pro vás ještě nejedno překvapení... Těšíme se na vás!

Alicja Heráková

Manažerka festivalu Ghettofest.

PŘEDPLATNÉ ROMANO HANGOS

Příjmení a jméno:	Ulice, číslo domu:
PSC, místo:	Datum narození:
E-mail:	Telefon:
Název a sídlo peněžního ústavu:	Číslo účtu:
Název organizace:	Adresa:
IČO:	DIČ:
Počet objednaných výtisků:	Od čísla:
Způsob platby: ☐ hotově ☐ bankovním převodem bez faktury; variabilní symbol: ☐ složenkou ☐ bankovním převodem na fakturu	

Vyplněný formulář zašlete na adresu: Romano hangos, Bratislavská 65a, 602 00 Brno.
Komerční banka Brno-město; číslo účtu: 27-488570217/0100. Cena předplatného na rok 2011 činí 240 Kč.

Staňte se modelem exkluzivní show Osmanyho Laffity!

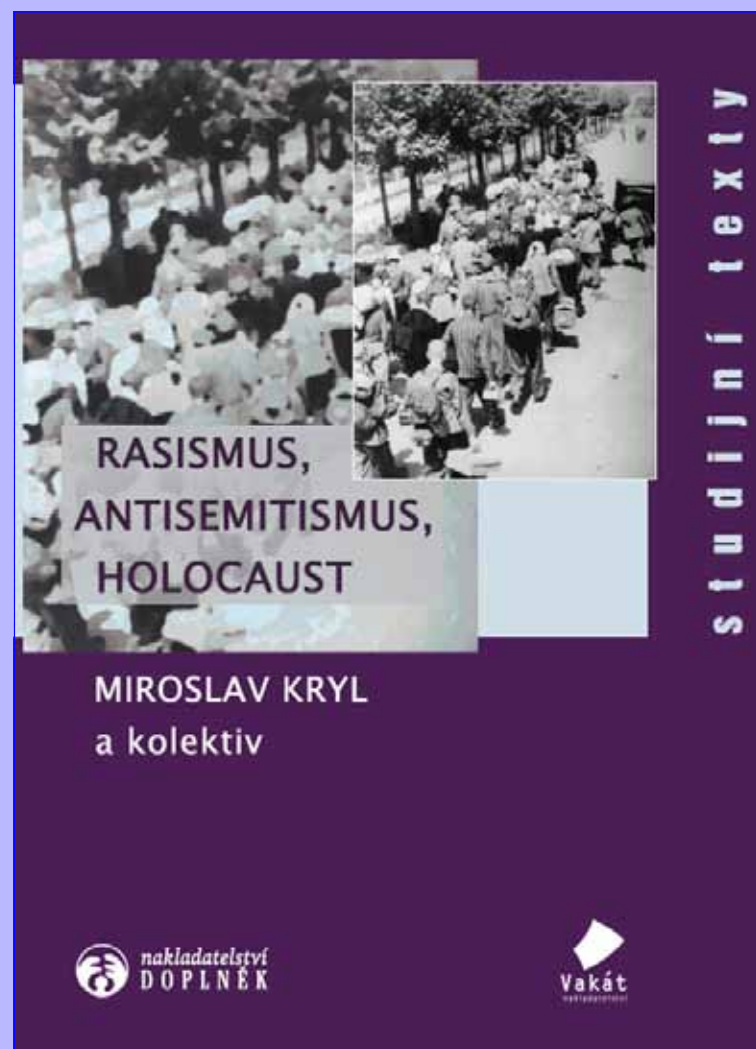
14. ročník světového romského festivalu KHAMORO připravuje na 29. květen pod širým nebem na karlínském Lyčkově náměstí exkluzivní módní show známého návrháře Osmanyho Laffity!

Hledáme právě vás, dívky a chlapce od 17 do 25 let, pro ojedinělou módní přehlídku Osmany Laffita Couture, Jaro/Léto 2012 CORAZON GITANO.

Požadovaná minimální výška dívek je 175 cm, u chlapců 185 cm.

Své aktuální fotografie obličeje a celé postavy zasílejte do 30. dubna 2012 na e-mail: festivalkhamoro@gmail.com, do předmětu uveďte Casting.

Doplňek vydává další knihu: Rasismus, antisemitismus, holocaust

Monografie se po vymezení pojmu rasismus a antisemitismus a po přiblížení jejich historického i teoretického pozadí věnuje pronásledování Židů za druhé světové války. V doplňujících kapitolách popisuje také romský holocaust, úlohu Terezína, osud slovenských Židů a dějiny popírání holocaustu.

Publikace je dílem kolektivu autorů, z nichž každý danou problematiku obohatil o svůj badatelský vklad. Knihu editoval Miroslav Kryl. Součástí jednotlivých kapitol je také seznam použité a zejména další doporučené (rozšiřující) literatury.

Kniha má populárněvědecký charakter a je určena široké veřejnosti, zejména zájemcům o totalitní režimy a ideologie nových a nejnovějších dějin a studentům vysokých škol.

(brož., 260 stran, 269 Kč, ISBN 978-80-7239-262-9)

Knihu žádejte u svého distributora nebo objednávejte přímo v nakladatelství Doplněk, Bratislavská 48/50, 602 00 Brno, tel.: 545 242 455, mob.: 731 507 666, e-mail: objednavky@doplnek.cz.

Přehled produkce nakladatelství Doplněk naleznete na webových stránkách www.doplnek.cz

Vydávání Romano hangos podporuje Ministerstvo kultury ČR

Adresa redakce Romano hangos a Společenství Romů na Moravě

Bratislavská 65a, Brno 602 00
tel.: 545 246 673 www.srnm.cz
číslo účtu: 27-488570217/0100

